

धरान उपमहानगरपालिका

धरान उपमहानगरपालिका राजपत्र

खण्ड: २

संख्या: ११

मिति: २०७५/१२/१५

भाग—३

धरान उपमहानगरपालिका

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन कार्यविधि २०७५

आज्ञाले,
विनोद कुमार पोखरेल
नि. प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

प्रस्तावना:

नेपालले सन १९८९ मा भएको बाल अधिकार सम्बन्धी महासन्धिलाई वि.सं. २०४७ भाद्र २९ गते अनुमोदन गरेको छ । अन्तराष्ट्रिय सन्धिहरूलाई संसदले अनुमोदन गरेपछि त्यस्ता सन्धिहरू त्यो देशका लागि राष्ट्रिय कानून सरह लागूहुने अन्तराष्ट्रिय मान्यता अनुसार बाल अधिकार सम्बन्धी महासन्धि नेपालमा पनि लागू भएको छ । नेपालको संविधान २०७२ को भाग ३ धारा ३९ मा बालबालिकाका अधिकारलाई मौलिक हकको रूपमा व्यवस्था गरेको छ । बाल अधिकार माहासन्धिमा व्यवस्था भएका बालबालिकाका हक अधिकार र संविधानमा व्यवस्था भएका मौलिक हकलाई सुनिश्चित र कार्यान्वयन गर्नुनै बालमैत्री हो । पछिल्लो समयमा नेपाल सरकारबाट जारी भएको स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले संविधानमा व्यवस्था भएका बालबालिकाका मौलिक हकहरू सुनिश्चित गर्ने जिम्मेवारी वडा समिति कार्यालयलाई दिएको हुनाले त्यसकालागि वडाहरूलाई बालमैत्री बनाउने जिम्मेवारी वडाकार्यालयको रहेको छ ।

वडाहरू बालमैत्री नभई सिंगो नगरपालिका बालमैत्री हुन नसक्ने भएकाले धरान उपमहानगरपालिकाको दोस्रो नगर सभाबाट २०७५ साल भित्रमा सबै वडाहरूमा बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरू पुरा गरी बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने र सो पश्चात बालमैत्री नगर घोषणा गरी बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन गर्ने निर्णय भएको हटा सबै वडाहरूमा र नगर तहमा समेत बालमैत्रीका सूचकहरूमा आधारित काम भै रहेका छन । सबै वडाबाट हुने बालमैत्री कृयाकलाप साथै नगर तहका बालमैत्री कृयाकलापहरूलाई व्यवस्थित गर्न र एकरूपता कायम गर्न साथै बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन कार्यविधिको आवश्यकता भएकाले धरान उपमहानगरपालिकाको प्रशासकीय कार्य (नियमित गर्ने) ऐन २०७५ को दफा ४ अनुसार यो कार्यविधि तयार गरी धरान उपमहानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको मिति २०७५ को बैठकबाट स्वीकृतगरी लागु गरिएको छ ।

भाग १

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

क) यस निर्देशिकाको नाम धरान उपमहानगरपालिका, बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन कार्यविधि २०७५ रहनेछ ।

ख) यो निर्देशिका धरान उपमहानगरपालिकाको कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको मितिदेखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा :

क) नगरपालिका भन्नाले धरान उपमहानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सम्भन्नु पर्नेछ ।

ख) समिति भन्नाले धरान उपमहानगरपालिकाको बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति, बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति र बालमैत्री स्थानीय शासन समुदाय स्तरीय समिति र वडा तथा नगर तहमा गठनहुने बाल संरक्षण समिति भन्ने सम्भन्नु पर्नेछ ।

ग) कार्यपालिका भन्नाले धरान उपमहानगरपालिकाको कार्यपालिका सम्भन्नु पर्नेछ ।

घ) वडा समिति कार्यालय भन्नाले धरान उपमहानगरपालिकाका २० वटै वडासमिति कार्यालय सम्भन्नु पर्ने छ ।

ड) नगर प्रमुख भन्नाले धरान उपमहानगरपालिकाको नगर प्रमुख लाई बुझाउने छ । यो शब्दले नगर प्रमुख नरहेको अवस्थामा नगर प्रमुखको जिम्मेवारी पाएको व्यक्तिलाई समेत बुझाउने छ ।

च) सम्बन्धित महाशाखा भन्नाले धरान उपमहानगरपालिकाको सामाजिक विकास महाशाखा सम्भन्नु पर्ने छ ।

छ) रणनीति भन्नाले बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति २०६८ लाई सम्भन्नु पर्ने छ ।

ज) बालक्लब भन्नाले धरान उपमहानगरपालिकाका २० वटै वडामा गठन भएका वा हुने बाल क्लबहरूलाई सम्भन्नु पर्ने छ । यो शब्दले समुदायमा आधारित र विद्यालयमा आधारित दुवै प्रकारका बालक्लबहरूलाई बुझाउने छ ।

झ) वडा बाल संजाल भन्नाले धरान उपमहानगरपालिकाका २० वटै वडामा गठन भएका बाल संजाल सम्भन्नु पर्दछ ।

भाग २

३. बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन गर्ने सम्बन्धमा :

(क) धरान उपमहानगरपालिकामा दोस्रो नगर शभावाट भएको निर्णय अनुसार २०७५ साल भित्रमा सबै वडाहरूमा बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरू पूरा गरी बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन गर्ने साथै २० वटै वडाहरूमा सूचकहरू पूरागरी बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने र नगरलाई समेत बालमैत्री नगर घोषणा गरिने छ ।

(ख) बालमैत्री वडा र नगर घोषणाका लागि बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति २०६८ र बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा कार्यविधि २०६८ ले निर्धारण गरेका न्यूनतम सूचक र तहगत खुड्कीलाहरू लाईनै अबलम्बन गरिने छ ।

(ग) बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन साथै कार्यान्वयनकालागि वडाहरूलाई आफूलाई प्राप्त बजेटको कूल पूजीगत खर्चको कम्तिमा १५ प्रतिशत बजेट बालबालिकाका लागि विनियोजन गर्न आवश्यक समन्वय गर्ने साथै नगर तहमा समेत कूल पूजीगत खर्चको कम्तिमा १५ प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्ने व्यवस्था गर्ने ।

४. बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचक सम्बन्धमा :

क) धरान उपमहानगरपालिकाका सबै वडाहरूलाई बालमैत्री बनाउन बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति २०६८ ले निर्धारण गरेका न्यूनतम ३९ वटा सूचक र नगरपालिकाको मिति २०७४।०२।०३ गतेको बोर्ड बैठकबाट स्वीकृत सरलीकृत सूचकहरूलाई अबलम्बन गरिने छ ।

ख) नगरपालिकालाई पनि बालमैत्री नगर घोषणाका लागि उक्त रणनीतिले निर्धारण गरेका र नगरपालिका बोर्डबाट स्वीकृत सरलीकृत सूचकहरूलाईनै अबलम्बन गरिने छ ।

भाग ३

५. समितिहरू गठन सम्बन्धमा

बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीतिमा भएको व्यवस्था अनुसार बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनकालागि नगर तह, वडा तह र समुदाय स्तरमा तपशिल अनुसारका समितिहरू गठन गरिनेछ ।

क) नगर तहमा नगर प्रमुखको अध्यक्षतामा नगर स्तरीय बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति ।

ख) वडा तहमा वडा अध्यक्षको अध्यक्षतामा २० वटै वडाहरूमा बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति ।

ग) समुदाय तहमा २० वटै वडाहरुमा वडा समितिले आवश्यक ठानेको संख्यामा बालमैत्री स्थानीय शासन समुदाय समिति ।

घ) २० वटै वडामा बाल संरक्षण समिति ।

ड) नगर तहमा बाल संरक्षण समिति ।

नोट : यो कार्यविधि लागू हुनु अघिनै गठन भएका सबै समितिहरु यसै कार्यविधि वमोजिम गठन भएका र परिचालन भएका मानिने छन् ।

६. बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समितिको काम कर्तव्य :

नगर तहमा गठनहुने बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समितिको काम कर्तव्य तपशिल अनुसार हुनेछ :

- क. बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी नगरस्तरको नीति, निर्देशिका, कार्यविधि तयार गर्ने र यस पद्धतिको प्रवर्द्धन गर्न नगरपालिकालाई नीतिगत पृष्ठपोषण गर्ने,
- ख. बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिको प्रवर्द्धनगर्न नगरपालिकास्तरबाट समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने,
- ग. बालवालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत अन्तर्राष्ट्रिय एवं राष्ट्रिय, सरकारी एवं गैर सरकारी संघसंस्था तथा तहबीच आवश्यक समन्वय गर्ने गराउने,
- घ. वडाहरुलाई बालमैत्री बनाउन र घोषणा गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- ड. वडाहरुले बालमैत्री स्थानीय शासनकालागि निर्धारण गरेका सूचकहरु पूरागरी बालमैत्री वडा घोषणाकालागि अनुमति मागेमा सूचक पूरा भए नभएको अनुगमन गरी पूरा भएको पाईएमा बालमैत्री वडा घोषणाको स्वीकृती प्रदान गर्ने र पूरा भएको नपाईएमा आवश्यक सुझाव दिने ।
- च. वडाहरु बालमैत्री घोषणा भै सकेपछि नगरलाईनै बालमैत्री घोषणा गर्ने व्यवस्था मलाउने ।
- छ. बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी कार्यको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने, गराउने ।

७. बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समितिको काम कर्तव्य :

- क. बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी वडास्तरको नीति तथा योजना तयार गर्न र यस पद्धतिको प्रवर्द्धन गर्न वडा समितिलाई नीतिगत पृष्ठपोषण गर्ने,
- ख. बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिको प्रवर्द्धन गर्न वडास्तरबाट समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने,
- ग. बालवालिकाको क्षेत्रमा वडास्तरमा कार्यरत अन्तर्राष्ट्रिय एवं राष्ट्रिय, सरकारी एवं गैर सरकारी संघसंस्था तथा तहबीच आवश्यक समन्वय गर्ने गराउने,
- घ. वडाहरुलाई बालमैत्री बनाउन आवश्यक समन्वय र सहयोग गर्ने ।
- ड. वडाहरुमा बालअधिकारको सुनिश्चितताका क्रममा आएका समस्याहरु समाधान गर्न वडा समिति कार्यालयहरुलाई आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- च. बाल संरक्षणकालागि बाल संरक्षण समितिलाई आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- छ. बाल अधिकार सुनिश्चितताकालागि आवश्यक परेमा नगर समिति संग समेत समन्वय गर्ने ।
- ज. बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी कार्यको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने, गराउने ।

८. समितिहरु परिचालन सम्बन्धमा :

नियम ५ अनुसार गठन भएका समितिहरू तपशिल अनुसार परिचालन गरिने छ ।

- क) बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति र नगर बाल संरक्षण समिति परिचालन नगरपालिका वाट ।
- ख) बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति , वडा बाल संरक्षण समिति र बालमैत्री स्थानीय शासन समुदाय समिति वडा समिति कार्यालयवाट ।
- ग) बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति र बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समितिको बैठक महिनामा एक पटक बस्ने छ । आवश्यकता भएमा एक पटक भन्दा बढी समेत बस्न सक्ने छ ।
- घ) बाल संरक्षण समिति र बालमैत्री स्थानीय शासन समुदाय समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्ने छ ।
- ङ) बालमैत्री स्थानीय शासन समितिले बालमैत्री घोषणा कार्ययोजना र बाल संरक्षण समितिले बाल संरक्षण कार्य योजना बनाई सो कार्य योजना अनुसार काम गर्नु पर्ने छ ।

भाग ४

९. बाल क्लब र बाल संजाल गठन सम्बन्धमा :

बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धिमा व्यवस्था भएका बालबालिकाका अधिकारहरू मध्ये बालबालिकाहरूको अर्थ पूर्ण सहभागीताको अधिकार अर्न्तगत बाल क्लब तथा बाल संजालहरूको गठन गर्ने र परिचालन हुने व्यवस्था रहेको छ । सोही अनुसार धरान नगरपालिका भित्रमा तपशिल अनुसार बाल क्लब तथा बाल संजालहरू गठन हुने र परिचालन हुनेछन् ।

- क) प्रतेक वडामा आवश्यकता अनुसार समुदायमा आधारित बाल क्लबहरू गठन गरिने छ भने कक्षा ५ भन्दा माथि पढाईहुने सबै सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयमा समेत विद्यालयमा आधारित बाल क्लबहरू गठन गरिने छ ।
- ख) दुवै प्रकारका बाल क्लबहरूको प्रतिनिधित्व गराई सबै वडाहरूमा वडा बाल संजालको गठन र परिचालन गरिने छ ।
- ग) सबै वडाका वडा बालसंजालको प्रतिनिधित्व गराई नगर तहमा एक नगर बाल संजाल गठन र परिचालन गरिने छ ।
- घ) नगर बाल संजालमा भिन्न क्षमता भएका बाल क्लबको पनि प्रतिनिधित्व गराउन सकिने छ ।
- ङ) नगर बाल संजालवाट जिल्ला बाल संजालमा समेत प्रतिनिधित्व गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
- च) बाल क्लब र बाल संजालका पदाधिकारीहरूको पदावधि २ वर्षको हुने छ । प्रत्येक २१२ वर्षमा बाल क्लब र बाल संजालको बाल भेलाको माध्यमवाट बालबालिकाहरूकै सकृयतामा पुर्नगठन गरिने छ । तर बालक्लब र वडा बाल संजाल सक्रिय नभएको भनी सम्बन्धित वडावाट जानकारी आएमा बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समितिवाट स्वीकृति लिएर पुर्नर गठन गर्न सकिन्छ ।
- छ) एक कार्यकाल बाल क्लब तथा बाल संजालमा रहेर काम गरेका बालबालिका पुन बाल भेलावाट बाल क्लब वा बाल संजालमा छनौट हुन सक्नेछन् ।

ज) बाल संजालका पदाधिकारीहरूको छनौट सर्व सम्मत सहमतिका आधारमा गरिने छ । यदि कुनै पदमा सर्व सम्मत सहमति हुन नसकेमा दुई पक्षिय छलफल वाट र त्यसरी पनि सहमति हुन नसकेमा ईच्छुक मध्येवाट गोला प्रथाको माध्यमवाट छनौट गरिने छ ।

झ) वडा बाल संजाल तथा नगर बाल संजालले आवश्यक ठानेमा बालबालिकाका क्षेत्रमा काम गर्ने कुनै संघ संस्थाका प्रतिनिधी वा अग्रज बालबालिकालाई सल्लाहकारमा मनोनयन गर्न सक्ने छन ।

नोट : यो कार्यविधि लागू हुनु अघि गठन भएका र परिचालन भएका बाल क्लब र बाल संजालहरू यसै कार्यविधी अनुसार गठन र परिचालन भएका मानिने छन ।

१०. बाल क्लब र बाल संजालको परिचालन सम्बन्धमा :

क) समुदायमा आधारित बाल क्लब र वडा बाल संजालको परिचालन गर्ने जिम्मेवारी वडा समिति कार्यालयको हुने छ ।

ख) विद्यालयमा आधारित बाल क्लबको परिचालन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित विद्यालयको हुने छ । तर यस्ता बाल क्लबलाई वडा समिति कार्यालयवाट पनि आवश्यक मात्रमा सहयोग गर्नु पर्ने छ ।

ग) वडाबाल संजालको बैठक कम्तिमा महिनामा एक पटक बस्ने र बालबालिकाका विषयमा छलफल गर्ने साथै बाल भित्ते पत्रीका प्रकासनको काम गर्नु पर्ने छ ।

घ) नगर बाल संजालको परिचालन गर्ने जिम्मेवारी नगरपालिकाको हुने छ ।

ङ) नगर बाल संजालको बैठक महिनामा एक पटक बस्ने छ ।

च) नगर बाल संजालको बैठक व्यवस्थापन, क्षमता अभिवृद्धि र क्रियाकलाप संचालन गर्न नगरपालिकाले आवश्यक सहयोग गर्नु पर्ने छ ।

छ) बाल क्लब र वडा बाल संजालको बैठक व्यवस्थापन गर्न, क्षमता अभिवृद्धि गर्न र क्रियाकलाप संचालन गर्न वडासमिति कार्यालयहरूले आवश्यक सहयोग गर्नु पर्ने छ । विद्यालयमा आधारित बाल क्लबकोलागि सम्बन्धीत विद्यालयले पनि सहयोग गर्नु पर्ने छ ।

११) बाल संरक्षण सम्बन्धमा :

क) बालबालिकाहरूलाई कुलतवाट, हिंसावाट, खराब वाटोमा लाग्नवाट संरक्षण गर्न सबै वडाहरूमा एक एक वटा र नगर तहमा एकवटा बाल संरक्षण समिति गठन गरिने छ ।

ख) बाल संरक्षण समितिले बाल संरक्षण कार्य योजना बनाएर घरेलु श्रमिक बालबालिका होटल तथा रेष्टुरेन्टमा रहे नरहेको, ग्यारेज तथा सवारी साधनहरूमा बालबालिकाको प्रयोग भएको नभएको, अनुगमन गर्ने र त्यस्तो भएको पाईएमा उद्धार गर्न सक्ने छ ।

ग) बाल संरक्षण, बाल विवाह न्यूनीकरण र बालबालिका विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाका घटनाहरू न्यूनीकरणकालागि वडा समिति कार्यालयहरूले टोल विकास संस्थाहरूलाई परिचालन गर्न र सहयोग लिन सक्ने छ ।

घ) बाल संरक्षण समितिले वडामा रहेका बाल क्लब तथा बाल संजालहरु संगको सहकार्यमा बाल विवाह विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने तथा नियमित अनुगमन गर्ने काम गर्नु पर्ने छ ।

ड) वडा बाल संरक्षण समितिको वडा समिति कार्यालयले र नगर बाल संरक्षण समितिको नगरपालिकाले आवश्यकता अनुसार पुर्नगठन गर्न सक्ने छ ।

नोट : यो कार्यविधि लागू हुनु भन्दा अघिनै गठन भएका सबै बाल संरक्षण समितिहरु यसै कार्यविधि अनुसार गठन भएको मानिने छ ।

भाग-५

१२) बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने सम्बन्धमा :

क) बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति २०६८ मा व्यवस्था भएका न्यूनतम ३९ वटा सूचकहरु र बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा कार्यविधि २०६८ ले निर्धारण गरेका १६ वटा तहगत खुटकीला पूरा गर्ने वडालाई बालमैत्री वडा घोषणा गर्न सकिने छ ।

ख) बालमैत्री घोषणाका लागि माथि क मा उल्लेख भए अनुसारका सूचक र खुटकीला पूरा गर्ने वडा समिति कार्यालयले वडा तहवाट अन्तिम पटक अनुगमन गरी अनुगमनको प्रतिवेदन सहित बालमैत्री वडा घोषणाको स्वीकृतीकालागि नगरपालिकामा अनुरोधगरी पत्राचार गर्नु पर्ने छ ।

ग) सो पश्चात नगरतहवाट अनुगमन गरी बालमैत्री स्थानीय शासनका सबै सूचक र घोषणा सबै तहगत खुडकीलाहरु पूरा भएको पाएमा बालमैत्री वडा घोषणाको स्वीकृती प्रदान गर्नु पर्ने छ ।

घ) नगर तहवाट बालमैत्री घोषणाको स्वीकृति पाए पछि वडा वाट बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरु नगरपालिकाको सम्बन्धीत शाखाहरुवाट प्रमाणित गाराई लिनु पर्दछ ।

ड) नगरतहवाट बालमैत्री वडा घोषणाको स्वीकृति पाए पछि पुन प्रतिवेदन सहित अनुगमनकालागि जिल्ला समन्वय समितिमा अनुरोध गर्नु पर्ने छ ।

च) जिल्ला समन्वय समितिको अनुगमन र बालमैत्री वडा घोषणाको स्वीकृति प्राप्त गरे पछि सरोकारवालाहरुको समेत सहभागितामा बालमैत्री वडा घोषणा गर्नु पर्ने छ ।

छ) बालमैत्री वडा घोषणा गर्दा अनावस्यक खर्च साथै बढी तामभ्राम गर्न पाईने छैन । सामान्य खर्चमा बढी भन्दा बढी सरोकारवालाहरुलाई सहभागिता गराई घोषणा गर्नु पर्ने छ ।

नोट : यो कार्यविधि लागूहुनु भन्दा अघि बालमैत्री घोषणा भएका वडाहरु यसै कार्यविधि अनुसार घोषणा भएका मानिने छ ।

१३) बालमैत्री नगर घोषणा गर्ने सम्बन्धमा :

धरान उपमहानगरपालिकाका सबै वडाहरु बालमैत्री घोषणा भै सकेपछि तपशिलका प्रकृया पूरागरी नगरलाईनै बालमैत्री घोषणा गरीने छ ।

क) नगर स्तरीय बालमैत्री स्थानीय शासन समितिले अनुगमन गरी सबै वडाहरुलाई समेटेर प्रतिवेदन तयारगरी प्रतिवेदन सहित बालमैत्री घोषणाको स्वीकृतीकालागि जिल्ला समन्वय समिति समक्ष अनुरोध गर्नु पर्ने छ ।

ख) जिल्ला समन्वय समितिबाट अनुगमन गरी बालमैत्री घोषणाको स्वीकृती प्राप्त भएपछि प्रतिवेदन तयारगरी प्रतिवेदन सहित बालमैत्री घोषणा गर्न स्वीकृत माग गरी प्रदेश सभा समक्ष पेश गरिने छ ।

ग) प्रदेश सभाबाट अनुगमन गरी बालमैत्री नगर घोषणाको स्वीकृति पाए पछि बालमैत्री नगर घोषणा गर्न सकिने छ ।

१४) बालमैत्री संरचनाहरू निर्माण सम्बन्धमा :

क) धरान उपमहानगरपालिकाले सबै वडामा साथै नगरमा बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन गर्ने भनी नगर सभाबाट समेत निर्णय गरी सकेको हुनाले वडाबाट र नगरबाट निर्माणहुने सबै संरचनाहरू बालमैत्रीहुने गरी निर्माण गरीने छ ।

ख) धरान उपमहानगरपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन गरिएकाले नगरक्षेत्रमा निर्माणहुने सबै सार्वजनिक संरचनाहरू समेत बालमैत्री बनाईने छन ।

ग) त्यस्तै नगर क्षेत्रमा व्यक्तिहरूले निर्माण गर्ने निजि संरचनाहरू समेत बालमैत्री बनाउन प्रोत्साहन गरिने छ ।

भाग-६

१५) यसै कार्यविधि अनुसार भएको मानिने :

धरान उपमहानगरपालिकाले आ.ब.२०७०।०७ मा बालमैत्री स्थानीय शासन रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी सुरुगरेको बालमैत्री अभियान अर्न्तगत हाल सम्म गरेका सम्पूर्ण बालमैत्री कृयाकलायहरू यसै कार्यविधि अनुसार भएको मानिने छ ।

१६) वडा समिति कार्यालय प्रति उत्तरदायी हुने :

क) वडा तहमा वडा समिति कार्यालयबाट गठन भएका सबै वडा बाल संरक्षण समिति सम्बन्धित वडा समिति प्रति उत्तरदायी हुने छन ।

ख) वडा तहमा गठन भएका बालमैत्री स्थानीय शासन समुदाय स्तरीय समिति सम्बन्धित वडा समिति प्रति उत्तरदायी हुनेछन ।

१७) नगरपालिका प्रति उत्तरदायी हुने :

क) नगर तहमा नगर प्रमुखको संयोजकत्वमा गठन भएको बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति नगरपालिका प्रति उत्तरदायी हुनेछ ।

ख) नगर तहमा गठन भएको नगर बाल संरक्षण समिति नगरपालिका प्रति उत्तरदायी हुनेछ ।

ग) सबै वडा तहमा वडा अध्यक्षको अध्यक्षतामा गठन भएका बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समितिहरू नगरपालिका प्रति उत्तरदायी हुने छन ।

.....

प्रमाणीकरण गर्ने

(विनोदकुमार पोखरेल)

नि. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मिति: २०७५/१२/१२